



# ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, факс: (044) 255-41-70

№ 04-34/16 - 106595

" 05 " 06 2019 р.

**КИРИЛОВУ С.В.**

## Шановний Сергію Васильовичу!

У Комітеті Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення за дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України Геращенко І.В., керуючись частиною десятою статті 23<sup>1</sup> Закону України «Про звернення громадян», в межах компетенції розглянуто подану Вами електронну петицію як звернення громадянина з пропозицією надавати усім батькам безготівкову, безлімітну, монетизовану субсидію на утримання і розвиток дітей – громадян України віком до 18 років.

З порушеного питання повідомляємо, зокрема, наступне.

Статтею 48 Конституції України визначено, що «кожен має право на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї, що включає достатнє харчування, одяг, житло».

Таким чином, Основним Законом України гарантується рівень життя, не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом, який має забезпечувати достатнє харчування, одяг, житло кожному, не виокремлюючи при цьому громадян за віком, соціальним статусом, належністю до певної професійної групи тощо.

Статтею 17 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» передбачено, що з метою забезпечення конституційного права громадян на достатній життєвий рівень законами встановлюються основні державні соціальні гарантії, до числа яких відносяться мінімальний розмір заробітної плати, мінімальний розмір пенсії за віком, неоподатковуваний мінімум доходів громадян, *розміри державної соціальної допомоги та інших соціальних виплат*. При цьому, основні державні соціальні гарантії, які є основним джерелом існування, не можуть бути нижчими від прожиткового мінімуму, встановленого законом.

Відмітимо, що державна соціальна допомога як державна соціальна гарантія є видом соціального захисту населення від негативного впливу певних факторів на рівень життя населення та передбачає грошові виплати окремим

категоріям громадян в залежності від набутого ними статусу, потрапляння в складні життєві обставини тощо (допомога по вагітності та пологах, допомога інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам, допомога малозабезпеченим сім'ям, допомога при народженні дитини, допомога при усиновленні дитини та інші).

Так, наприклад, з метою забезпечення найменш соціально захищеним сім'ям рівня життя не нижче від прожиткового мінімуму Законом України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» передбачено надання малозабезпеченим сім'ям щомісячної грошової допомоги в розмірі, що залежить від величини середньомісячного сукупного доходу сім'ї.

Відповідно до статті 5 вказаного Закону розмір державної соціальної допомоги визначається як різниця між прожитковим мінімумом для сім'ї та її середньомісячним сукупним доходом, який обчислюється за методикою, встановленою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах трудових відносин, соціального захисту населення, але цей розмір не може бути більшим ніж 75 відсотків прожиткового мінімуму для сім'ї.

У той же час, даною статтею передбачено, що до стабілізації економічного становища в Україні розмір державної соціальної допомоги визначається з урахуванням рівня забезпечення прожиткового мінімуму, який встановлюється виходячи з реальних можливостей видаткової частини Державного бюджету України і затверджується одночасно з прийняттям закону про Державний бюджет України на відповідний рік.

Статтею 9 Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» встановлено, що у 2019 році рівень забезпечення прожиткового мінімуму для призначення допомоги відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» у відсотковому співвідношенні до прожиткового мінімуму для основних соціальних і демографічних груп населення становить: для працездатних осіб - 21 відсоток, для дітей - 85 відсотків, для осіб, які втратили працездатність, та осіб з інвалідністю - 100 відсотків відповідного прожиткового мінімуму. Розмір державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям у 2019 році не може становити більше 75 відсотків рівня забезпечення прожиткового мінімуму для сім'ї.

Водночас вважаємо за доцільне зауважити, що згідно зі статтею 1 Закону України «Про прожитковий мінімум» прожитковий мінімум – це вартісна величина достатнього для забезпечення нормального функціонування організму людини, збереження його здоров'я набору продуктів харчування, а також мінімального набору непродовольчих товарів та мінімального набору послуг, необхідних для задоволення основних соціальних і культурних потреб особистості.

Відповідно до статті 4 Закону України «Про прожитковий мінімум» до повноважень Кабінету Міністрів України належить встановлення прожиткового мінімуму після проведення на принципах соціального партнерства науково-громадської експертизи сформованих наборів продуктів харчування,

непродовольчих товарів і послуг, який затверджується Верховною Радою України в законі про Державний бюджет України на відповідний рік.

Так, статтею 7 Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» встановлено у 2019 році прожитковий мінімум на одну особу в розрахунку на місяць у розмірі з 1 січня 2019 року - 1853 гривні, з 1 липня - 1936 гривень, з 1 грудня - 2027 гривень, а для основних соціальних і демографічних груп населення:

дітей віком до 6 років: з 1 січня 2019 року - 1626 гривень, з 1 липня - 1699 гривень, з 1 грудня - 1779 гривень;

дітей віком від 6 до 18 років: з 1 січня 2019 року - 2027 гривень, з 1 липня - 2118 гривень, з 1 грудня - 2218 гривень;

працевдатних осіб: з 1 січня 2019 року - 1921 гривня, з 1 липня - 2007 гривень, з 1 грудня - 2102 гривні;

осіб, які втратили працевдатність: з 1 січня 2019 року - 1497 гривень, з 1 липня - 1564 гривні, з 1 грудня - 1638 гривень.

Слід відмітити, що у своїх зауваженнях до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» (реєстр. № 9000) народні депутати України – члени Комітету звертали увагу на те, що запропонований Урядом до затвердження у 2019 році прожитковий мінімум на одну особу та для основних соціальних і демографічних груп населення, як і в попередні роки, є значно нижчим від фактичного прожиткового мінімуму (у 1,8-2,2 рази), тобто реальної вартісної величини наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг, що забезпечують нормальне функціонування організму людини, збереження її здоров'я, задовольняють основні соціальні і культурні потреби особистості.

Оскільки прожитковий мінімум відповідно до Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» є базовим державним соціальним стандартом, на основі якого визначаються розміри основних державних соціальних гарантій, зокрема і державної допомоги малозабезпеченим сім'ям та сім'ям з дітьми, члени Комітету констатували, що вся соціальна частина Державного бюджету України на 2019 рік сформована на основі протиправно заниженого розміру прожиткового мінімуму.

З огляду на зазначене, Комітет пропонував у своїх рекомендаціях доручити Кабінету Міністрів України, враховуючи вимоги законів України та міжнародних актів, затвердити нові набори продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг для основних соціальних і демографічних груп населення та відповідно переглянути розміри основних державних соціальних стандартів і гарантій у бік збільшення з метою забезпечення реального виконання ними своїх функцій та реалізації конституційного права кожного громадянина на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї.

На жаль, пропозиція Комітету не знайшла належної підтримки та була відхилена.

Разом з тим запевняємо Вас, шановний Сергію Васильовичу, що Комітет завжди обстоюватиме позицію щодо необхідності покращення життя і добробуту громадян нашої країни, забезпечення їх належного соціального захисту та встановлення основних державних соціальних гарантій у розмірах, які забезпечили б не просто фізичне виживання людини, а і можливість вдосконалення її професійних знань і навичок, створення та утримання повноцінної сім'ї, виховання дітей, всебічного розвитку як особистості, активної участі в житті суспільства тощо.

Зважаючи на вищевикладене та актуальність порушеного питання, повідомляємо, що народних депутатів України – членів Комітету ознайомлено з Вашою пропозицією з метою можливого використання ідеї запровадження такого виду субсидії у законотворчій діяльності.

Також інформуємо, що Вашу електронну петицію надіслано Прем'єр-міністру України Гройсману В.Б. для розгляду, відповідного реагування та надання відповіді.

**З повагою**

**Перший заступник  
голови Комітету**



**С.М.Каплін**



## ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, факс: (044) 255-41-70

№ 04-34/76-106595

„ 05 „ 06 2019 р.

Прем'єр-міністру України

**ГРОЙСМАНУ В.Б.**

### **Шановний Володимире Борисовичу!**

У Комітеті Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення за дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України Геращенко І.В., керуючись частиною десятою статті 23<sup>1</sup> Закону України «Про звернення громадян», в межах повноважень розглянуто подану гр. Кириловим С.В. електронну петицію як звернення громадянина з пропозицією надавати усім батькам безготівкову, безлімітну, монетизовану субсидію на утримання і розвиток дітей – громадян України віком до 18 років.

Просимо розглянути дане звернення, вжити відповідні заходи реагування та надати відповідь дописувачу і Комітету.

Додаток: на 1 арк. в 1 прим.

**З повагою**

Перший заступник  
голови Комітету

**С.М.Каплін**



ВІЦЕ-ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР УКРАЇНИ



вул. Грушевського, 12/2, Київ, 01008,  
тел.: (044) 256 7624, телефакс: (044) 254 0584

До звернення Комітету Верховної Ради  
України з питань соціальної політики,  
зайнятості та пенсійного забезпечення  
від 05.06.19 № 04-34/16-106595

**Мінсоцполітики (Реві А. О.) - скликання**  
**Мінфін (Маркаровій О. С.)**  
**Мінекономрозвитку**

Прошу розглянути та про результати у визначений законом строк  
поінформувати Комітет Верховної Ради України, автора звернення і  
Кабінет Міністрів.

✓ **Верховна Рада України (Капліну С. М.)**

**ФЕДОРЧУКУ В. Я., ДЕХТЯРЕНКУ С. С.**  
*Коблошу В. В. (Максимчуку О. С.), Бочку І. С.*



**Павло РОЗЕНКО**



ДЕПАРТАМЕНТ ДОКУМЕНТООБІГУ ТА КОНТРОЛЮ  
СЕКРЕТАРІАТУ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ  
№ 19370/1/1-19 від 07.06.2019 15:15:55

73





**МІНІСТЕРСТВО  
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ  
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: [info@mlsp.gov.ua](mailto:info@mlsp.gov.ua).  
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва. МФО 820172

№ \_\_\_\_\_

На № 04-34/16-106595 від 05.06.2019

✓ **Комітет Верховної Ради  
України з питань соціальної  
політики, зайнятості та  
пенсійного забезпечення**

**Кирилов С. В.**

Міністерство соціальної політики на виконання доручення Віце-прем'єр-Міністра України П. Розенка від 07.06.2019 № 19370/1/1-19 разом з Міністерством фінансів та Міністерством економічного розвитку і торгівлі розглянуло звернення Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення та електронну петицію Кирилова С. В. щодо надання безготівкової, безлімітної субсидії на розвиток кожної дитини віком до 18 років, а також монетизованої субсидії на їжу та інші послуги з утримання кожної дитини у розмірі мінімальної заробітної плати і повідомляє.

Статтею 95 Конституції України встановлено, що виключно законом про Державний бюджет України визначаються будь-які видатки держави на загальносуспільні потреби, розмір і цільове спрямування цих видатків.

Одним із принципів бюджетної системи України Бюджетним кодексом України визначено збалансованість, виходячи з якого повноваження на здійснення витрат бюджету повинні відповідати обсягу надходжень до бюджету на відповідний бюджетний період.

Слід також відмітити, що Конституційний Суд України своїм Рішенням від 26 грудня 2011 року № 20-рп/2011 підкреслив, що одним з визначальних елементів у регулюванні суспільних відносин у соціальній сфері є додержання принципу пропорційності між соціальним захистом громадян та фінансовими можливостями держави. При цьому було зазначено, що згідно зі статтею 22 Загальної декларації прав людини розміри соціальних виплат і допомоги встановлюються з урахуванням фінансових можливостей держави.

За інформацією Міністерства фінансів реалізація ініціативи щодо надання монетизованої субсидії на їжу та інші послуги з утримання кожної дитини віком до 18 років у розмірі мінімальної заробітної плати потребуватиме значних фінансових ресурсів, які не передбачені в Державному бюджеті.

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ  
11347/0/2-19/56 від 14.06.2019



20.06.2019 14:41  
Вх. № 115486

З огляду на необхідність першочергового забезпечення своєчасним фінансуванням уже прийнятих рішень щодо соціального захисту населення, а також із урахуванням заходів, які провадяться Урядом, щодо обороноздатності держави приймати рішення, які призводять до додаткових бюджетних витрат, недоцільно.

Водночас статтею 180 Сімейного кодексу України передбачено, що батьки зобов'язані утримувати дитину до досягнення нею повноліття.

Разом з тим соціальна підтримка сім'ям з дітьми надається шляхом виплати допомоги при народженні дитини, на дітей одиноким матерям, для осіб, які доглядають за хворими дітьми, на дітей з інвалідністю, тимчасової допомоги дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям, надання соціальних послуг, житлових субсидій, компенсацій, пільг тощо.

Крім того, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України „Деякі питання реалізації пілотного проекту із соціального захисту сімей з дітьми та підтримки розвитку відповідального батьківства” від 30.05.2018 № 427 запроваджено надання при народженні дитини одноразової натуральної допомоги „пакунок малюка”.

Додатково інформуємо, що місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та об'єднання громадян за рахунок власних коштів можуть запроваджувати додаткові види допомоги та встановлювати доплати до державної допомоги сім'ям з дітьми.

**Заступник Міністра**



**Л. Попова**